

Ústavný právnik Bujňák: Cez demisiu člena vlády je možné dosiahnuť vymenovanie pôvodného kandidáta

- CZ24 News | 21. října 2023

SLOVENSKO: Prezidentkino odmietnutie nominácie Rudolfa Huliaka (SNS) za ministra životného prostredia môže pokračovať viacerými možnými scenármi. Pre agentúru SITA to uviedol ústavný právnik Vincent Bujňák z Právnickej fakulty UK.

Huliak: Vedeli sme, že prezidentka bude robiť problémy. Nezaprela svoj pôvod

Tým prvým je nevymenovanie predsedu vlády, kým hlave štátu nepredloží úplný zoznam budúcich ministrov, ku ktorým nebude mať žiadne výhrady. Tu Bujňák poukazuje na to, že by to narážalo na povinnosť zabezpečovať riadny chod ústavných orgánov. Súčasná vláda má totiž obmedzený rozsah právomocí a nemôže rozhodovať o zásadných otázkach vnútornej ani zahraničnej politiky, rovnako ani o zásadných opatreniach na zabezpečenie hospodárskej a sociálnej politiky. Nevymenovanie predsedu vlády po parlamentných voľbách by preto bolo podľa ústavného právnika čiernym scenárom.

Vincent Bujňák, ústavný právnik Právnickej fakulty UK

Druhá možnosť je, že líder najsilnejšej politickej strany Smer Robert Fico predloží prezidentke úplný zoznam budúcich ministrov, pričom pri rezorte životného prostredia dôjde k zmene kandidáta. Hlava štátu následne vymenuje predsedu vlády a na jeho návrh všetkých členov vlády. Tu však ústavný právnik poukazuje na ďalší možný scenár. Vymenovaný minister životného prostredia môže podať demisiu. Predseda vlády by potom mohol predložiť návrh na vymenovanie kandidáta na ministra, pri ktorom má Čaputová dnes výhrady. „Ak niekto argumentuje, že hlava štátu má pred vymenovaním predsedu vlády silnejšie postavenie než po jeho vymenovaní, potom je vidieť slabinu tohto prístupu. Cez demisiu člena vlády je totiž možné dosiahnuť vymenovanie pôvodného kandidáta. Ak vychádzame z komentárov k Ústave SR, potom hlava štátu nemá slabšie postavenie ani po vymenovaní predsedu vlády,“ konštatuje Bujňák.

Huliak reaguje na rozhodnutie Čaputovej, palác vraj ovláda jej partner

V poradí štvrtý scenár je postavený na tom, že prezidentka vymenuje neúplnú vládu. Bujňák poukazuje na príklad z minulosti, keď v apríli 2021 bola vymenovaná vláda, pričom vtedajší minister dopravy bol dočasne poverený riadením rezortu sociálnych vecí. Pri nevymenovanom kandidátovi na ministra životného prostredia by hlava štátu vydala rozhodnutie, ktoré by obsahovalo dôvody nevymenovania.

Rudolf Huliak sa môže po dokončení formálnej procedúry pokúsiť obrátiť na Ústavný súd prostredníctvom ústavnej sťažnosti. Procesne by to bolo podľa ústavného právnika možné predovšetkým v situácii, keď by bola vymenovaná kompletná vláda a iný minister životného prostredia by podal demisiu, pričom hlava štátu by dočasne poverila riadením rezortu iného člena vlády. Pri návrhu predsedu vlády na vymenovanie sporného kandidáta by vydala rozhodnutie s podrobným odôvodnením, ktoré by sa viazalo na riadny chod ústavných orgánov. „Nevymenovaný kandidát by potom podal ústavnú sťažnosť a v nej by argumentoval právom na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok,“ hovorí Bujňák.

Merašický z KDH: Ak by bol Huliak ministrom, mohol by to byť pre Slovensko problém aj v zahraničí

O ústavnej sťažnosti by následne rozhodoval trojčlenný senát Ústavného súdu. V konaní by mohlo podľa Bujňáka zaznieť viacero argumentov, napríklad to, že Národná rada pri zmene ústavy v roku 1999 pôvodne chcela zaviazat prezidenta k akceptovaniu návrhov predsedu vlády, no veta o viazanosti napokon z textu vypadla. „To je argument v prospech toho, že hlava štátu nie je návrhom predsedu vlády bezpodmienečne viazaná,“ skonštatoval. Dodal, že z minulosti poznáme prípady, keď senát Ústavného súdu vyslovil porušenie práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok pri rozhodovaní prezidenta. Stalo sa tak pri kandidátovi na generálneho prokurátora a neskôr pri nevymenovaných kandidátoch na sudcov Ústavného súdu.

Okrem toho je tiež možné, že na Ústavný súd sa obráti samotná hlava štátu, a to cez konanie o výklade Ústavy SR. V tomto konaní rozhoduje plénum Ústavného súdu, teda všetci jeho sudcovia a výklad ústavy je následne všeobecne záväzný. „Je vhodné pripomenúť, že práve toto konanie bolo využité v roku 1993, keď Ústavný súd rozhodol, že hlava štátu je povinná sa návrhom predsedu vlády zaoberať, no nie je povinná mu vyhovieť. Ústavný súd nemá stanovenú lehotu na rozhodnutie vo veci

ani pri konaní o výklade ústavy, ani pri ústavných sťažnostiach," dodal Bujňák.

Kolíková hovorí o zlom sne, ak by Kaliňák či Gašpar dostali funkciu

ZDROJ: SITA